

In memoriam**Prof. MUDr. et MVDr., h.c., Leopold Pospíšil, DrSc.**

V roce 2015 si připomínáme dvě výročí významné osobnosti Lékařské fakulty Masarykovy univerzity (LF MU) a Výzkumného ústavu veterinárního lékařství (VÚVL) v Brně-Medlánkách. Pan profesor Pospíšil se narodil v Brně 10. března 1925, tedy před devadesáti lety. Zemřel pro řadu přátel a spolupracovníků nečekaně po krátké trvajícím těžkém onemocnění v Brně ve svých téměř osmdesáti letech 2. února 2005. Cestu lékaře, mikrobiologa a vědce plnohodnotně prožil ve čtyřicetiletém působení ve Fakultní nemocnici U sv. Anny na Pekařské ulici v Brně.

Již jako medik uveřejnil v roce 1947 první odbornou práci, když tzv. „fiskusoval“ v Biologickém ústavu LF MU. Promoval na LF v Brně v roce 1949. Na povinnou „umístěnku“ po promoci musel nastoupit na chirurgické oddělení přerovské nemocnice. Vojenskou službu absolvoval ve Vojenské nemocnici v Brně již jako mikrobiolog. Mikrobiologii se potom věnoval celý život. Od roku 1952 působil v roli sekundárního lékaře v mikrobiologickém ústavu nemocnice na Pekařské v Brně pod vedením prof. Tomáška, dále jako odborný asistent, docent, samostatný vědecký pracovník dermatovenerologické kliniky prof. Trýba, později prof. Horáčka. V roce 1984 obhájil habilitační práci a stal se řádným profesorem LF MU. Od roku 1990 do roku 1993 zastával funkci přednosty Mikrobiologického ústavu LF MU. Zasloužil se o tradici pravidelných brněnských odborných konferencí „Tomáškovy dny“ a „Lukešův den“, na kterých byly

prezentovány nejnovější poznatky z oblasti mikrobiologie a dermatovenerologie. Oběma pánům profesorům věnoval historiografické studie z oboru medicíny. A to ještě nebylo málo pro jeho aktivní osobnost. Krátce již jako penzionovaný v roce 1993 se stává poradcem ředitele fakultní porodnice pro výstavbu mikrobiologického oddělení, později oddělení klinické mikrobiologie v areálu bohunické nemocnice a předsedou dozorčí rady FN v Bohunicích. S jeho přispěním byly vybudovány bakteriologické a serologické laboratoře, které brzy získaly mezinárodní certifikaci kvality ISO. V posledním období téměř deset let pracoval profesor Pospíšil na částečný úvazek jako vědecký pracovník VÚVL v Brně v Medlánkách. Věnoval se výzkumu chlamydiových infekcí společných lidem i zvířatům. Tehdy jsem měl možnost pracovat ve VÚVL v rámci grantových projektů s ním a jeho spolupracovníky na problematice „ateroskleróza a infekce“ u nemocných s ischemickou chorobou srdeční. Ze spolupráce vzniklo téměř deset původních prací. Např. *Obzářovaná Chlamydia pneumoniae* (Kardiologická revue, č. 4, 2000, s. 5–7).

Profesor Pospíšil ve svých vzpomínkách často tvrdil, že měl v životě štěstí na setkání s vynikajícími osobnostmi prof. Ferdinandem Herčíkem, prof. Václavem Tomáškem, prof. Janem Lukešem nebo dermatologem prof. Antonínem Trýbem. Významným mezníkem byla pro něj šedesátá léta dvacátého století, kdy získal stipendium pro zahraniční studium a pobýval v předních německých a francouz-

„Proč není možné tisíců životů žít?“

L. Pospíšil

ských ústavech Institut für Schiffs und Tropenkrankheiten v Hamburku, Paul Ehrlich Institut ve Frankfurtu, Institut Pasteur v Paříži a dalších. Za velkou čest si považoval osobní setkání s celoživotním přítelem, slavným německým mikrobiologem H. P. R. Seeligerem.

Profesor Pospíšil se nikdy dle svých slov netěšil přízni mocných ani dřívějších ani pozdějších. Třicet let pracoval v suterénu fakultní nemocnice na Pekařské v podmínkách dnes již těžko pochopitelných. Jeho dlouholetý přednosta profesor Jaroslav Horáček tvrdil, že věda se nerodí v mramorových palácích. Přesto se panu profesorovi podařilo např. popsat světově prioritní případ tyfové strumitidy *Strumitis typhosa* (Zbl. Bakt. I. Orig. 159. 1953, s. 485–486). Dále *Isolace nových kmenů virusů meningoencefalitidy v Brněnském kraji za letní období 1953* (Lék. Listy 9, 1954, s. 3–7). Vypracoval papírkovou modifikaci ELISA (*A simplified ELISA method for syphilis*. Dermatologica 162, 1983 s. 105–108). Řadu dalších prací

a dvě monografie věnoval serologii syfilidy. Publikoval zajímavé případy infekcí ze zanícených tkání, kůže, z moči, z bérkových vědů nebo kožních plísní a již zmíněné patogenní bakterie lidí a zvířat např. Chlamydiové infekce s prof. Zdeňkem Věžníkem v roce 1997. Seznam odborných publikací přesahuje více než 300 položek a sedm monografií.

Za svou neúnavnou pedagogickou, vědeckou a odbornou činnost získal profesor Pospíšil několik cen odborných společností. Cenu města Brna v roce 1962 za monografii *Pyodermie*, čestný doktorát MVDr., h. c. Veterinární a farmaceutické univerzity v Brně a pamětní zlatou medaili Masarykovy univerzity v roce 1995. Byl jmenován čestným členem České společnosti mikrobiologické a titulem Emeritní profesor LF MU.

Nelze opomenout profesorovu sběratelskou vášeň uměleckých děl, zasvěcené znalosti a cit pro umění. Pořádal výstavy uměleckých děl. Publikoval články o moderním výtvarném umění, medailony osobností lékařů a výtvarníků *Ze stromu času* o známých osobnostech z Lékařské fakulty nebo *Věštec dobrých časů* o akademickém malíři Vlastimilu Kozákovi z Přerova, *Na křídlech vůle* rovněž o přerovském výtvarníkovi Vladimíru Hornyakovi a *S kumštýři za oponou*. Byl dopisovatelem Lidové demokracie, Svobodného slova, Vědy a život, Universitas a dalších periodik.

Profesor Pospíšil byl také výborným společníkem, milovníkem dobrého moravského vína a autorem mnoha kulinářských receptů. Znalí jsme ho jako výborného lékaře, vysokoškolského učitele, neúnavného výzkumníka, vědce, dá se říci renesanční osobnost s širokým spektrem zálib.

Leopolde, nemůžeme na Tebe zapomenout!

K. Zeman